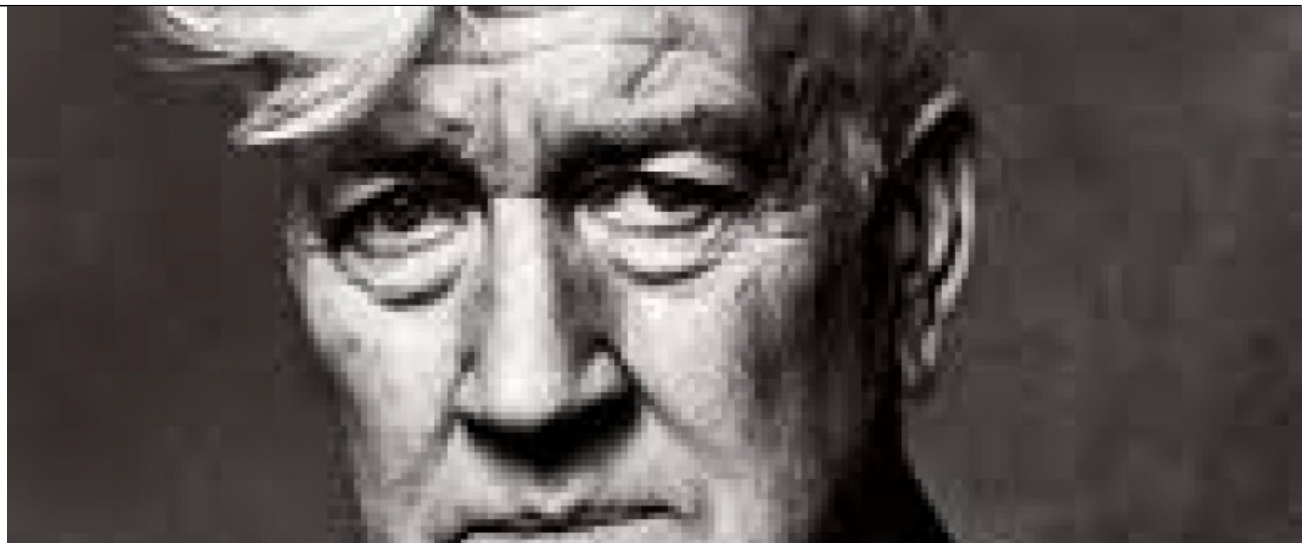

Képekben álmodni - David Lynch fotóiról (18+)

2014 április 15. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

A kortárs filmes szcéna kétségtelenül tehetséges alkotói között mintha egyre kevesebb reneszánsz ember, egyéni víziók és sajátos módszerek mentén dolgozó képz?m?vész akadna.

A Mai Manó Ház blog - Vendégblogger rovatában ma a Filmvilág kritikusának és a Kinetograf blog szerz?jének, Huber Zoltán érdekes írását olvashatjátok David Lynchr?l.

David Lynch e sokak által rajongva tisztelt, míg mások szemében öntörvény?nek és túlértékeltnek tartott rendez?k egyike, aki játékfilmet 2007 óta ugyan nem forgatott, ám még mindig képes meglepni a közönséget.

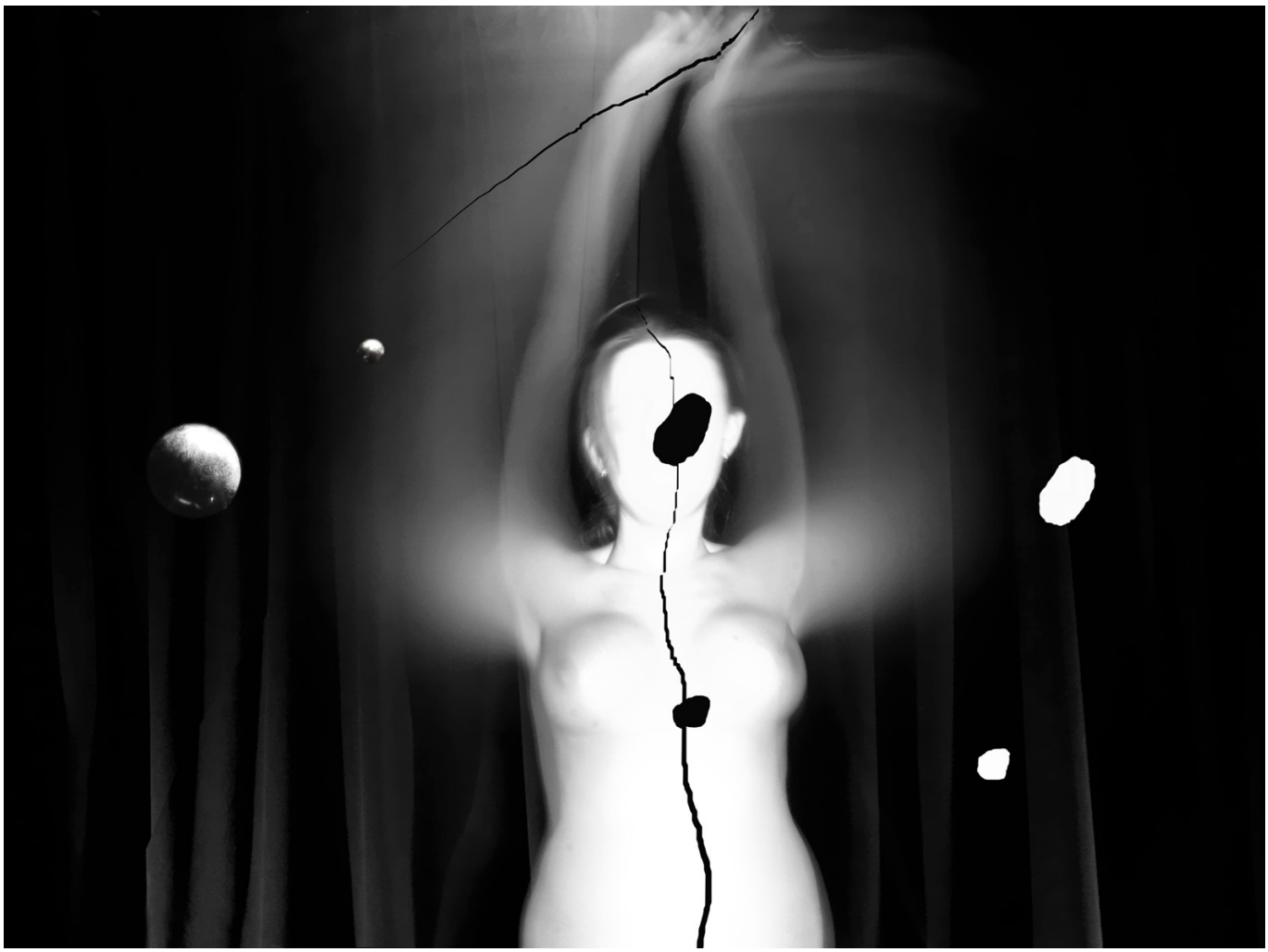
A munkásságát jellemz? ellentmondások, a személyét övez? kultusz egyértelm?en bizonyítja, megkerülhetetlen alkotóról van szó. Lynch közel fél évszázados (!) pályafutása során összetéveszthetetlen szerz?i világot épített és a mozi mellett számtalan m?vészeti ágban kipróbálta magát. Bármihez nyúl is, már-már monomániásan hasonló kérdésekre keresi választ és a szürrealista képzettársításai segítségével saját alternatív valóságába kalauzolja a közönséget. Akár filmr?l, tévésorozatról, festményr?l, bútorokról, zenér?l vagy fotóról van szó, Lynch masszív hangulatú m?veiben mindig a banális válik titokzatossá. Az ? szemén keresztül nézve a csinos felszín hirtelen rejtélyesnek t?nik, az ismer?s, biztonságos világ mögött a mindent átható irracionalitás dereng fel. Az amerikai m?vész munkáiban a normalitás abszurd, relatív fogalommá válik, mely egyszerre felszabadító és feszültséggel teli érzéseket kelt a befogadóban. Lynch sajátos alkotói látásmódja segítségével képes a szerz?iségéhez igazítani és átformálni az adott médiumot.

Fotó: Ludovic Carème: David Lynch, 2006

Bár a világ els?sorban rendez?ként ismeri, önmagát vizuális m?vészként határozza meg, nem véletlenül. Akár zenét szerez vagy történetet mesél el, Lynch soha nem tagadja meg a képz?m?vész-gyökereit, azaz minden esetben az álomszer? látomásaiból indul ki, a m?vészete így alapvet?en képi hatásokra épül. A fényképeit szemlélve mindez különösen nyilvánvalóvá válik, hisz a fotóm?vészete ezer szállal kapcsolódnak a híres rendezésekhez. Lynch a kulcsm?veiben visszatér? motívumokat a fényképez?gép segítségével boncolgatja tovább

és három, egymással szorosan összefügg? csapásirányban gondolkodik. Az ipari tájak, a hétköznapi tárgyak és a n?i aktok számos filmjében visszatérnek, így nemcsak érdekes színekkel gazdagítják a rendez?i életm?vet, de önmagukban is rendkívül izgalmasak.. A hétköznapi realitás mögött sötét titkok rejt?znek, a látszólag élettelen tárgyakra és helyszínekre a velük kapcsolatba kerül? emberek történetei tapadnak. Lynch az objektív segítségével helyszínel?ként rögzíti a nyomokat és megpróbálja tetten érni, feltárni a semmibe vesz? múlt és az elt?n? emberek hatásait. A fotó és a film nála nem valóság leképezésére szolgál, a segítségükkel inkább az érzékszervek és a tudat alá merül, majd zsigeri benyomásokat keres. A Kék bársony fehérre mázolt deszkakerítései, a Twin Peaks súlyos bársonyfüggönyei azonos logika szerint m?ködnek, mint az elhagyott orvosi szobákat, régi használati tárgyakat megörökít? fotói. A rendeltetésükt?l megfosztott, keretbe foglalt és így kiemelt valóság-darabkák kiszakadva az eredeti kontextusból beindítják a képzeletet és afféle tükörként az emberi pszichét tárják fel el?ttünk. Lynch e munkái Atget fotóit idézik és a szürrealizmus hatását mutatják.
Hasonló a helyzet az aktfotók esetében is, melyekkel Lynch az erotikához kapcsolódó pusztító-teremt? energiák vibráló ellentmondásait kutatják. A rendez? filmjeiben a n? a szexualitás szimbóluma, illetve az új, addig ismeretlen világok kulcsa. A férfi h?sök sorsát az ellenállhatatlan n?k pecsételik meg, a csábítás és a veszély törvényszer?en együtt járnak, ám a femme fatale az elkerülhetetlen bukás ellenére is felszabadítja a férfit. Lynch fotóin ezt a különös min?séget igyekszik megragadni: az érzéki n?i testek éles fénybe és harsány színekbe burkolóznak, túlvilági füst lengi körül ?ket. Törékeny babáknak t?nhetnek, melyekben végzetes energia munkál, mintha a Lost highway vagy a Mulholland Drive sejtelmes n?alakjait kapná lencsevégre.
A titok, a misztérium és romlás jellemzi Lynch ipari tájait is, melyekben az Elefántember viktoriánus Angliája ugyanúgy ott kísért, mint a Twin Peaks zakatoló f?részüzeme vagy a Radírfej fantáziái. A monoton zajok, felvillanó fények és a ködként terjeng? füst álomszer? hatást kelt, az ember építette gyárak és üzemek szigorú rendezettsége paradox módon az enyészet ígéretét hordozza. A szabályos, praktikus formák szétesnek, az automatizált gépsorok leállnak, a gondos tervezés mögött ott a fenyeget? káosz. A képeken megjelen? csend fenyeget?, a sötétség nyugtalanító, az elhagyott helyszínek szinte életre kelnek. Lynch nemrég megjelent, The Factory Photographs címet visel? els? fotóalbuma a m?vész ilyen jelleg? munkáiból válogat.
Akármit is fotóz, Lynch képei egyszerre t?nnek filmes díszleteknek és a valóság bizarr, titokzatos lenyomatának. A tárgyilagos, mindenféle narratívától mentes klasszikus kompozíciók és a fényképeket kísért? titokzatosság között ott vibrál az a bizonyos ellentmondás, melyet ebben a formában csak David Lynch képes megmutatni nekünk.

Fotó: David Lynch: Women thinking

Fotó: David Lynch: Owl

Fotó: David Lynch: 'Untitled (England)', late 1980s/early 1990s

Fotó: David Lynch: 'Untitled (?o?dz?)', 2000

Fotó: David Lynch: Fetish, Untitled

Fotó: David Lynch: Fetish, Untitled

Fotó: David Lynch: Distorted Nudes

Fotó: David Lynch: Distorted Nudes

(forrás: theenglishgroup.co.uk; thecatstreetgallery.com; pleasurephotoroom.wordpress.com; wallpaper.com)

Huber Zoltánnal legközelebb a Capa Központ Filmklubjában találkozhattok, korábbi írását Stanley Kubrick fotóiról - mely blogunkon is megjelent - ITT találjátok.

http://maimanohaz.blog.hu

www.flagmagazin.hu - Egy Jobb magazin az Értékek mellett!

Ajánló